

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
14Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 18

VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
felvitre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Három hét múlva

a választási urnák elé fog járulni az SHS királyság polgársága, hogy szavazataival tegyen pontot annak a vitának végére, amely vége-hosszatlanul folyik belpolitikai életünk nagy problémái körül. A győzelem pálmáját nehéz odajósolni akárkinek is, mert erre a küzdelemre olyan szervezeten, olyan egységesen és annyi harci energiával vonult fel minden párt, mint talán még sohasem. A volt képviselők, aktív miniszterek, skartba tett miniszterelnökök, jelöltek, kortesek, szolgabírók és a mitláferek egész hada nyargal hónapok óta keresztül-kasul az országban és — milyen rossz politika — *mind a véres kardot hordja*. Pribicevics két héttel ezelőtt azt mondta Uzsicén, ha ezen a választáson nem győz a Pasics-Pribicevics koalíció „akkor újból fegyverrel és vérrel kell megvédeni azokat a határokat, amelyeket a békeszerződés jelölt ki az SHS királyság számára”. Aztán — nem lévén nála egyéb fegyver — nagyot ütött botjával a szónoki emelvényre s tíz perc múlva már nyugodtan szűrölte „török” feketéjét, alig gondolva természetesen arra, hogy a törökkávéban, mint olyanban, az általa annyira lenézett hazai kisebbségek egyikének valóságos nemzeti eledelét élvezi. Mi tudjuk, hogy a miniszter ur azokat a golyókat és egyebeket nem gondolta olyan komolyan, amilyen komoly áhitattal szűrölte egyórást, csikorgó hidegben elmondott beszéde után ama zamatos „csésze törököt”. Azt azonban bizonyosan megkívánta, hogy hallgatói vakon higgyenek a rettenetes ígretnek, vakon higgyenek annak a groteszk állításnak, hogy a Pasics-Pribicevics koalíció sorsa és a határok között szoros junktim van. Hogy a fekete után mit mondott a miniszter ur, azt nem tudjuk. De előtte ezt mondta: *Ha mi bukunk, bukik az ország...* Minden kisebbségi megnyilvánulásra már régóta kötelező szerénységgel és az ehhez illendő halk hangon legyen szabad kétségbevonunk, hogy a miniszter ur fennti kijelentései minden tekintetben megfelelnek a valóságnak. *Föltehető-e, hogy egy, vagy két párt sorsa ennyire összenőtt az ország sorsával?* Párt és állam nem ugyanaz. Igazság és demagógia sem ugyanazok, végeredményben: *Fölösleges és veszedelmes dolog ekkorakat mondani.* A miniszter ur azonban már megszokta és jó szerencse hogy — mi is megszoktuk már. Nem tudjuk és ebben a percben senkisé tudhatja, hogy a választások eredménye kit fog igazolni, azt azonban valljuk, ha a koalíció megbukik, a föld nem fog kimozdulni sarkaiból és az ég sem fog meghasadni. A vonatok nem fognak késni, az üzletek redőnyei fel fognak zárulni ezen a hajnalon is. Rend lesz továbbra, békeesség — talán több mint most. Az ország közvéleménye nyugodt. Olyan veszélyek, amelyek a jelenlegi kormány exponensei rémitgetik a közvéleményt, egyáltalán nem fenyegetnek. Buknak a kormányok más országokban is. *Változik a kormányzati szellem és változik a kormányzati rendszer másutt is, a határok mégis ugyanazok maradnak.* A magyarság a maga részéről nyugodtan néz minden várható esemény elé. Ismert politikai józansága, dinasztikus hűsége, egyszerűsége és romlatlan becsületessége eddig is megóvta a tévutaktól, s meg fogja óvni minden bizonytalanságban is. A magyarság azonban kötelességének érzi ebben a percben megnyugtanni Pribicevics urat, ugyanis mint minisztert, s ugyanis, mint politikust: *Ne féljen nem jőn a vízözön, ha megbukik.* Bukjék meg csak egész nyugodtan.

Kihallgatások a királynál

Sztojadinovics pénzügyminiszter a mai minisztertanácson számol be a párisi konferenciáról — Sztojadinovics nyilatkozata a Délbácskának

A király hazaérkezése után tegnap délelőtt megkezdte a politikusok kihallgatását. Délelőtt Pasics Nikola miniszterelnök jelent meg a királyi palotában, ahol közel másfélóra hosszat tartó kihallgatáson fogadta az uralkodó. Délután két órakor Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter jött a királyi palotába és beszámolt párisi utjának eredményéről. Öt órakor Nincsiacs Momcsilo külügyminisztert, hét órakor pedig Maximovics Bózsza belügyminisztert fogadta kihallgatáson a király. A miniszterek mind tárcatügyekről és a bel és külpolitikai helyzetről számoltak be Őfelségének. Jovánovics Lyubát tegnap este fogadta kihallgatáson a király. A parlament elnöke szintén a politikai helyzetet ismertette Őfelsége előtt.

Sztojadinovics pénzügyminiszter tegnap délelőtt a miniszterelnökségi palotában tárgyalt Pasics miniszterelnökkel

és Nincsiacs külügyminiszterrel párisi utjának eredményéről. A tanácskozáson később Pribicevics Szvetozár és Lukinics Edo miniszterek is résztvettek.

Ujságírók is intéztek kérdést Sztojadinovics Milán pénzügyminiszterhez párisi utját illetően, a miniszter azonban kijelentette, hogy hétfőn délelőtt részletes kommunikét fog kiadni a sajtó részére.

A Délbácska munkatársának mégis sikerült tegnap este beszélni a pénzügyminiszterrel, aki azonban csak igen rövid nyilatkozatot adott.

— Országunk érdekeit — mondta a pénzügyminiszter — megvédte a párisi konferencia és különösen azt tartom nagyon fontosnak, hogy Anglia és Franciaország mindég támogatták érdekeinket. A konferenciáról részletesen még nem nyilatkozhatom, mert még csak holnap számolok be a minisztertanácson a párisi konferenciáról.

A báni szék döntése előtt

A kormány rendelete a Rádics-párti listák megsemmisítése ügyében
A Hrvatska Zajednica ellen is fellép a kormány

A kormány nagy érdeklődéssel tekint a zagrebi báni szék döntése elé, amely hivatalosan lesz véglegesen dönteni a le-tartóztatott Rádics párti politikusok ügyében. Kormánykörökben ugyan szeretnék, ha ez a döntés mielőtt meg lenne, hogy tudja, mihez tartsa magát.

A Rádics párt ellen foganatosított intézkedéseket a kormány nem terjesztheti ki a Hrvatska Zajednica tagjaira is, azonban ezeknek is lehetlenné akarja tenni a jelölést és ezért utasítást küldenek az összes horvátországi politikai hatóságoknak, hogy minden rendelkezésükre álló eszközökkel tegyék lehetlenné a Zajednica hivi-

nek a megválasztását, akik tulajdonképpen Rádics híveivel tartoznak.

A kormány ma fog utasítást kiadni a törvényszékeknek arra vonatkozólag, hogy semmisítsék meg a horvát köztársasági parasztpárti listáját.

Dombajnak a moszkvai III. Internacionálé titkárnak Zagrebba érkezése ügyében tegnap Maximovics Bózsza belügyminiszter kijelentette, hogy Rádics nem védekezhet más anyaggal, csak azzal, ami a zsebében van.

Kormánykörök véleménye szerint Dombaj nem is fog Zagrebba jönni, mert tanuvallomása úgy sem bírhat jelentőséggel Rádicsék ügyében.

A német helyzet jellemzése

Marx és Stresemann vezércikkei

Berlin. A német politikai helyzet alakulására rendkívül jellemző az a polémia, amely ma Marx és Stresemann között a Die Zeit és a Germania hasábjain megindult. A Zeit mai számában Stresemann hosszabb cikket írt, amelyben azt igyekszik bizonyítani, hogy a német nemzetieknek bevonása a kormányba, a köztársaság konszolidációját jelenti. A Stresemann-féle cikk Marx személyével is foglalkozik és többek közt azt írja a volt kancellár-ról, hogy ő volt az az ember az elmúlt kormányban, akinek semmiféle politikai véleménye sem volt.

A Germania Marx névalírás nélkül írt vezércikkét közli a politikai helyzetről. Ez a cikk meglehetősen keserű-

séggel, de a lehető legnagyobb tartózkodás mellett nyilatkozik az utóbbi napok politikai harcáról. A német néppártnak szemére veti, hogy sohasem mulasztotta el az alkalmat a közép-pártok szétugratására. Kijelenti továbbá a Germania, hogy a centrum nem kötötte le magát az új kormány mellé. A centrum széles körében a Luther-féle kormányt nem nagy örömmel fogadják és a centrum választói is aggodalommal kísérik ezt a kormányalakítást. A centrum csak azért járult hozzá Luther kísérletéhez, hogy a nyílt alkotmányválságot elkerülhetővé tegye. A párt azonban mindig résen lesz és állandóan felül fogja vizsgálni ennek a kormányának a ténykedéseit.

Az osztrák-magyar legitimisták

nem tudnak megegyezni

Bécs. Az Arbeiter Zeitung, a bécsi szociáldemokrata párt lapja tegnap leleplezéseket közöl egy állítólagos legitimista puccsról. Ez a leleplezés még mindig élénken foglalkoztatja az osztrák politikai köröket. Tegnap este a radikális monarchisták csoportjának vezetője, Wolff ezredes tett közzé nyilatkozatot, amelyben az Arbeiter Zeitung adatait igyekszik cáfolni. Wolff ebben a nyilatkozatban kijelenti, hogy nem igazak azok a hírek, mintha az osztrák és a magyar legitimisták közt megállapodás jött volna létre. Kijelenti továbbá Wolff ezredes, hogy az osztrák és magyar legitimisták konkrét

összeköttetéséről csak akkor lehet szó, ha a magyarok ezt a két feltételüket teljesítik:

1. Magyarországnak a Habsburg-restauráció esetén le kell mondania minden előjogáról Ausztriával, Horvátországgal és Csehszlovákiával szemben.

2. A magyar arisztokráta klikk-uralmat teljesen és véglegesen meg kell szüntetni, éppen úgy, ahogy ez Ausztriában történt, mert a restauráció esetén kizárólag demokratikus monarchiáról lehet szó.

A magyar legitimisták még ezideig nem választottak az Arbeiter Zeitung cikkére.

Miniszterek utazása

Hohnyec tiltakozik a képviselők letartóztatása ellen

Hohnyec parlamenti alelnök tegnap délután felkereste Jovanovics Ljubát és tiltakozott nála az ellen, hogy az állami főbizottság és a parlamenti pénzügyi-bizottság tagjait is letartóztatják, pedig az ellenkező az alkotmánnyal és a törvényekkel.

Hohnyec ma Ljublyanába utazik, hogy beszámoljon pártjának a beogradi politikai helyzetről.

Tegnap este 8 órakor Lukinics Edo és Pribicevics Szvetozár Zagrebba utaztak. A miniszterek Horvátországban különösen pedig Modrus-Fiume megyében fognak agitálni pártjuk érdekében.

Nincsiacs külügyminiszter Beeskerekre utazott tegnap, hogy a felsőbányai kerületben erősítse meg választási kilátásait.

Kizárások

A demokráta párt főbizottsága tegnapi ülésén kizárták a párt tagjai sorából Gyorgyevics Szvetozár volt képviselőt, aki Beogradban külön listát állított fel. A demokráta párt szigorúan fog fellépni az összes renitens jelöltek ellen, mert minden áron megakarják óvni a párt egységét.

A radikális párt tegnap délutáni főbizottsági ülésén szintén kizárt néhány volt képviselőt így Lazarevics Todart, Nesicset és Pantovicsot.

Petrovics Nasztaz szombaton ismételt tanácskozott Ferad Draga béggel, azután Koszovszka Mitrovicára utazott, hogy a blokk listája érdekében agitáljon. Mitrovicáról Délszerbiába utazik Petrovics Nasztaz.

A fakerskedők és a város

A fatelepek kihelyezésének ügye

Novisad városának már sok gondot okozott a fatelepek elhelyezése a mai helyekről a város periferiáira. A közgyűlés úgy döntött, hogy már 1925-ben ki kell őket helyezni, a fakerskedők felebbezése folytán azonban megengedte a belügyminiszterium, hogy 1927-ig mai helyükön maradhassanak. A város ezután békés uton akart meg egyezni a fakerskedőkkel és ötven évre akarta bérebe adni nekik az újonnan kijelölt fatelepeket, a fakerskedők azonban örökáron akarták megvenni a helyeket. Miután a város ezt nem fogadta el, a fakerskedők ismét a belügyminiszteriumhoz fordultak, amely utasította a várost, hogy a fatelepek ügyét a fakerskedőkkel együttesen intézze el. A város a fatelepek ügyében most az államtanácshoz fog fordulni.

Azok a fakerskedők, akik már kivették az új telepeket, most nem akarnak oda költözni és kérik a várost, hogy engedje el a telepeket járó bért. Ez ügyben a közgyűlés fog dönteni.

Felnyitják Tutakhamen szarkofágját

Katroból jelentik: Tutakhamen szarkofágját február elsején nyitják föl. Mint most ismeretessé válik, Carter és az egyiptomi kormány között létrejött megállapodás azon alapszik, hogy Carter lemondott minden igényéről a sirra és annak tartalmára vonatkozóan. Ennek ellenében az egyiptomi kormány kötelezte magát, hogy a fáraó sírjában talált valamennyi műemlékről másolatot készíttet Carter részére.

TEMERINI KRÓNIKA

Amikor bagolytolvajt fog a kovácsmester. A legutóbbi lakásfosztogatások óta Temerinben mindenki arra pályázik, hogy tettenérjen egy ilyen titokzatos bűnözőt, annál is inkább, mert az eddig megindított nyomozásoknak nem volt eredménye. Néhány nappal ezelőtt az esti órákban egy álarcos férfi lépett be Federer József kovácsmester mihelyébe, ahol az inastól egy álkulcs megreszelését kérte. Az inas megijedvén az álarctól, azt felelte, hogy nem tud reszelni, de behívja a gazdáját. A vacsorája melől elszólított kovácsmestert sem lephették meg a legkellemesebb érzések az álarc láttára, mert engedelmet kért, hogy előbb vacsoráját elfogyassa, aztán egyik szomszédját hírtelen rendőrré vált, majd ő maga szép csendesén hozzáfogott az álkulcs megreszeléséhez. Hamarosan megérkezett a szomszéd a rendőrré, aki leszedvén a rejtélyes látogatóról az álarcot, az alatt Szakáll András helybeli legényt ismerte fel. A meglepett ifjú előadta, hogy csupán a templomtoronyba óhajtott feljutni, hogy ott baglyokat fogjon. Az álarcot azért tette fel, hogy a baglyok össze ne karmolják. Miután tavaly már egyszer a tűzoltók is tettenérték a toronyban, a visszaeső bagolytolvajt, aki különben fiatalok, átadták a szüleinek.

„Kutyaharapást a szőrivel.” Tamás Józsefné temerini lakos egyik tyukja néhány napja a szomszédra rándult, ahonnan a gondosgazdasszony természetesen vissza akarta terelni. Ebbeli szándékában azonban megakadályozta a szomszéd pusztai erkölcsökkel bíró kutyája, amely hatalmas iramu támadást rendezett a gazdasszony lábikrái ellen. A dühödtt állapotban olyan mély sebeket ejtett az asszonyon, hogy az fájdalommal összerogyott, mire a kutya összemarcangolta felső lábcsontját is. A segítségül jövők azonnal orvosért küldtek, de előzőleg jó temerini szokás szerint egy nagy csomót levágtak a kutya szőréből és azzal sorra betapasztották a rendkívül mély sebeket. A hamarosan megérkező orvos megdöbbentéssel vegyes megbotrányozással látta a fenti szójárás gyakorlati alkalmazását Temerinben, s azonnal hozzáfogott a sebek kimosásához. Az asszony állapotja súlyos.

A cselédeány karácsonyi ajándéka. Olah Franciska, jelenleg állás nélküli háztartási alkalmazott nem tudóságosan eredeti módon igyekezett magának az elmúlt ünnepek alatt egy kis karácsonyi ajándékot biztosítani. Több, volt munkaadójának nevében elment a temerini üzletkebe és ott „bevásárolt.” Így Tóth Ferenc nevében Paska Jánosnál karácsonyfadíszeket, Horvát József uriszabó nevében Juhász András pékmesternél kenyeret vásárolt, de megjelent így több üzletben is. A megtévedt leányt, akit valószínűleg a nyomor vitt bűnbe, a rendőrség őrizetbe vette.

Százéves a vasut Angliában Stephenson-ünnep- léseket rendeznek

Mult év derekán a franciák a gáz felhalmozásának százéves évfordulóját ünnepelték. Az 1925. évet ezuttal az angolok vezetik be egy fontos technikai találmány centennáriumaival. Anglia összes városaiban nagy ünneplések zajlanak le abból az alkalomból, hogy Stephenson elindította a világ első vasutját Stockton és Barlington között. Ma már sok-sok ezer kilométernyi vasuti hálózata van a világnak, Kairótól a Capföldig is kiépült a vasut, de száz év előtt csak a hatvanegy kilométeres, unalmas mezőkön végigvonuló vasút-pálya volt ismeretes, amelyen „nekivágott” egy furcsa, döcögő, hosszukéményű, gözcseplőhöz hasonló jármű, hogy állandó rettegésben tartsa nézőközönségét. Mert ráülni senki sem mert és nem egy vezető elméje volt a világnak, akinek borsózott a háta, hogy esetleg fel kell ülnie a huszonöt-harminc ember számára szánt halálkocsiba, amely óránként néhány kilométernyi „sebességgel” merl dacolni a természet örök törvényeivel.

Ujabb „magyar pártok” alakulóban

Megbonthatatlan a Magyar Párt egysége

A vajdasági törvényszéki kerületek elnökeinél mindenütt benyújtották már a Magyar Párt listáit. A listák közül egyetlen-egyet sem utasítottak vissza, s azok benyújtásával a választási előkészületek a Magyar Párt részéről befejezettek is tekinthetők. A *magyar-ság hangulata mindenütt a legteljesebb mértékben bizakodó.* Azok a kísérletek, amelyek a párt egységének megbontására törekedtek, mindenütt fiaskóval végződtek. A legkülönbözőbb pártok most kiépítendő alakulatai nem egyebek légyvárnál, amelyekből a Magyar Párt egységét félteni egyáltalán nincs okunk. A Novisadon megjelenő egyik magyar nyelvű lap, amely hivatalosan, s a „Bácsmezei Napló”, amely félhivatalosan áll a radikális párt szolgál-

latában, naponként közölnek olyan híreket, mintha újabb és újabb községekben alakult volna meg a radikális-magyar párt. A hírek megfogalmazása, a nevek és tényszerű állítások teljes hiánya magukban is elég bizonyíték arra, hogy az ilyen tendenciózusan közölt hírek egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. Hogy a Magyar Párt egységének megbontását ilyen későn kezdték meg, maga is annak jele, hogy *a kezdeményezők maguk sem bíznak a sikerben.*

A novisadi Magyar Párt küldötteinél részvétele mellett egyébként a legutóbbi két hét alatt hat új magyar párt-szervezet alakult meg a Szerémségben.

A képviselőjelölt és az adótartozás

Amikor a loki jegyző elhajtja a magyarpárti jelölt egész jószágállományát és kocsiját

Az esethez, amely alábbiakban követezik, nem fűzünk kommentárt és ebben a percben nem kutatjuk, hogy a loki jegyző példátlan eljárása mögött van-e politikum, vagy nincs. Ha a jegyző úr tulbulgokodott, mi nem követjük. Az eset így történt:

A titeli járásban lévő Lok község jegyzője néhány nappal ezelőtt beidéztette Kókai János hentes és mészáros aki történetesen a Magyar Párt titeljárási jelöltje, s öt hétezer dinár állítólagos adóhátralékának haladéktalan megfizetésére szólította fel. A megszorult szegény ember felajánlott 1500 dinárt, miután több pénz rendelkezésére

nem állott. A jegyző az ajánlatot nem fogadta el, mire Kókai eltávozott. Más nap hatósági közegek jelentek meg Kókai János lakásán, s

minden hivatalos felhatalmazás felmutatása nélkül elhajtották a megrémült ember két lovát, egy borjas tehenét, valamint egyetlen kocsiját.

A novisadi Magyar Párt érdeklődésünkre kijelentette, hogy a párt ügye-sze hivatalos hatalommal való visszaélés miatt megtette a feljelentést a loki jegyző ellen.

Megtalálták a szentesi áldozat csontjait

Szegedről jelentik: A szentesi rendőrség tegnap komoly bizonyítékokat szerzett arra nézve, hogy az a gyanu, hogy özv. Borbély Jánosné szentesi öregasszony meggyilkolta fivérét és husából szappant főzött, megfelel a valóságnak. A hihetetlen látszó gyanúsítást már az a körülmény is megerősítette, hogy a rendőrség megállapítása szerint Sziláknét, az ügy koronatanuját csakugyan Borbély Jánosné ölte meg mérgezett kocsonyával.

Tegnap azután a szentesi rendőrség felásatta azt a kamrát, ahol a szomszédok megállapítása szerint a két asszony megölte és feldarabolta Szücs Sándort. Az ásásat során embercsontok kerültek felszínre a földből lugos állapotban, amiből szinte bebizonyoso-

dottnak látszik, hogy a holttestből csakugyan szappant főztek. A csontokat anatómiai vizsgálatnak vetik alá és ez a vizsgálat lesz hivatva megállapítani, csakugyan embercsontokat találtak-e.

A gyilkossággal vádolt asszonyt eddig a rendőrség kellő bizonyítékok hiányában nem tartóztatta le. Az asszony irányában a város lakossága olyan fenyegető magatartást tanúsított, hogy rendőrileg kellett őrizni, mert különben meglincseltek volna. A tegnap felmerült terhelő bizonyítékok után a rendőrség letartóztatta és Szegedre szállította a gyilkos asszonyt. A borzalmas ügy nyomozását a mai naptól kezdve Szegedről irányítják.

A szorgalmas méhek szerelme

Aki szeret — az áruló! — A bolsevizmus erkölcsatlenségének dícsőítése.

Ismeretes, hogy a szovjetkormány néhány hónap előtt Kolontaj Alexandra asszonyt küldötte Norvégiába követnek. Azóta ő az első nő a világdiplomáciában. Izzó kommunista meggyőződése ellenére is hódol a polgári szokásoknak és egyenesen Párisból hozta a szebbnél-szebb ruhákat. Működéséről csak annyit, hogy Szovjetország rövid idő alatt sokat köszönhet neki. Mennyiben áll ez összefüggésben szépségével, senki sem tudja, de a fáma sokat fecseg róla. Ezuttal azonban Kolontaj asszonyról más szempontból emlékezünk meg.

Ő ugyanis író és a karácsonyi könyvpiacot érdekes, valójában azonban rendkívül szomorú regénnyel lepte meg.

„A szorgalmas méhek szerelme” ez a címe Kolontaj asszony regényének, mely az orosz állami nyomdából került ki, tehát a hivatalos bolsevista irodalom terméke. Kolontaj asszony az orosz irodalomból megszokott módszerhez folyamodik az eszméi terjesztésére három nemzedéket állít szembe, a nagyanyát, az anyát és a leányt. Az elhanyagolt nemzedék szentimentális és polgári viláffelfogásának híve, a mostani nemzedék bizonytalanul keresi az utat, a leány azonban már az új női nemnek képviselője. Olga az anya, az egymással tusakodó áramlatok ütközőpontjában áll, már marxista, de csak eszével és nem szívével. Erős érzékiségben nem tud elsza-

kadni a kapitalistától, akit egyébként politikai meggyőződése miatt gyűlöl. Egyidőben azonban egy szociáldemokrata pártvezérhez is vonzódik, majd több más állomáson keresztül a forradalmár Riabkov karjaiba veti magát. Tizenhétéves leánya, Génia már testült-lelkéstől kommunista. Riabkov gerjedelemre gyulad iránta és megtörténik az ocsmány bűn, a vérfertőzés. Ennél a mozzanattól táru fel Kolontaj asszony erkölcsi felfogása a maga sivárságában. Kegyetlen gúnynyal ostromozza Olgát, aki engedve polgári felháborodásának, szemrehányást tesz a leányának. Az erkölcs értelmezése tehát a legfőbb választóvonal a jelenlegi orosz nép és a kommunista iskolákból kikerülő fiatalok között.

Ez voltaképpen magva a regénynek, amelyet ma már tízezer számmra adnak a leányok kezébe Oroszországban. Kolontaj asszony a keresztény erkölcs ellen indított harcban a bolsevizmus legnagyobb akadályának a szerelmet tartja, amelynek szentesítését a keresztény szentség magaslatára emelte. A „szorgalmas méhek” csak repüljenek kehelyről-kehelyre, izleljék meg a mézet, de sohase szeressenek. A szerelem bacillus a bolsevizmus véreben. Aki tehát szeret, áruló lesz.

Utolsó nap! Nagy képaucio.

Duna u. 22. szám alatti irodánkban 1925. január 12-től 18-ig bezárólag vasárnap délután 4—8 óráig dr. Popov Milorad kir. közjegyző ur jelenlétében és felügyelete alatt a nálunk beraktározott

200 darab festményt

(nemzetközi festőktől) azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek árverés útján eladjuk. Az állami illeték vevő által fizetendő.

Bröder & Fenyő

szállítóirodája.

Vasuti szerencsétlenség Subotica mellett

A katasztrófának három halottja és több súlyos sebesültje van

Suboticáról jelentik: Pénteken este a Subotica közvetlen közelében lévő Somsicsevo (Somsich-pusztá) állomás előtt a Suboticáról Novisad felé haladó személyvonat egyik kocsija kiugrott a sínek közül, körülbelül ötven métert a földön szaladt, majd beleütközött az állomás szemaforjába és felborult. A kocsí tömve volt utasokkal, akik között irtózatossá pánik tört ki. Két asszony éppen akkor ugrott ki a kocsiból, amikor az felfordult. A vagon mindkettőjüket szétlapította. A harmadik áldozat egy katona, akinek a feje roncsolódott szét teljesen.

Suboticáról azonnal segélyvonat ment a katasztrófa színhelyére. A sebesültek bekötözése után agnoszkálták a halottakat. Ezek Petrik Kálmán és özvegy Farkasné, Horváth Amália csantavéri, valamint Szilávnics Grujóné, kelebiai lakosok. A pályát csakhamar rendbehozták, s a vonat némi késéssel folytathatta útját. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a borzalmas katasztrófiáért kit terhel a felelősség. A holttesteket Suboticára szállították.

Utazóböröndök, Női Kézitáskák,
s mindenemű BÖRÖVEK, dísz-táskák leg-
jobb, legszebb s legolcsóbb kivitelben csak
a készítőnél F. Ditríchnél Nsád, Kr. Petra 30

BÁLI NAPTÁR

Január 24. A „Jugendchor” evangélikus német dalegyet dalestélye a Sloboda szálló nagytermében. Jegyek elővételben a német könyvkereskedésben és Lütze Rudolf cipőüzletében kaphatók.

Január 27. Kedd. A novisadi gimnázium táncal egybekötött Szent Száva ünnepélye a Sloboda-szálló nagytermében. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek elővételben a gimnáziumban Bakis Jovan tanárnál kaphatók.

MEGHIVÓ

A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének vigalmi bizottsága 1925. évi január 25-én (vasárnap) saját betegsegélyző pénztára javára, a „Sloboda” szálló nagytermében, konfetti- és szerpentin-csatával egybekötött

BÁL-ÜNNEPÉLYT

rendez, melyre az összes egyesületeket, polgári és katonai hatóságokat, valamint Novisad és környéke t. közönségét tisztelettel meghívja a *Rendező Bizottság.* — A zenét a novisadi katonazenekar szolgáltatja. — Belépődíj személyenként 15.— Dinár. — Kezdeté este 8 órakor.

HIREK

— **Pribicevics Novisadon.** A novisadi független demokraták január hó 25-én nagygyűlést tartanak a Szlobodában. A gyűlésen meg fog jelenni Pribicevics Szvetozár közoktatásügyi miniszter is.

— **Feltöltik a parkmelletti mozsárt.** A novisadi park melletti ugynevezett „tő” már évtizedek óta veszélyezteti a város közegészségét. A mozsárbűz néha elviselhetetlenné teszi a Duna-ucca és környékének levegőjét. Most végre ez a bacillus fészek is el fog tűnni, mert a városi tanács tegnap ülésén elhatározta, hogy a jövő héten megkezdik a tő feltöltését.

— **A világháború emberáldozatainak statisztikája.** A nemzetközi munkásiroda Genfben statisztikát készített és tett közzé a világháborúban résztvevő férfinepről és veszteségeiről. Ezek szerint Franciaországban a férfilakosság 48,8, Németországban 39,6, az Osztrák-Magyar Monarchiában 34,6 százaléka volt mozgósítva. A háborúban életét vesztette, vagy eltűnt a mozgósítottak közül a franciáknál 10,6, a németeknél 9,8, az angoloknál 5,4 és az Egyesült Államoknál 0,2 százalék. Csonkulást szenvedett a franciáknál a férfi népnek 11,2, a németeknél 7,8 százaléka.

— **Házasság.** Pintér Bőzsike Novisad és Récs János Novisad folyó hó 18-án déli 12 órakor tartják esküvőjüket. Minden külön értesítés helyett.

— **Lehrer Vilmos** műépítész-építőmester többheti külföldi utjáról visszatért. Iroda és építőanyag raktára: Novisad, Sztreljacska ulica 26. Telefon: 2-38. Postafiók: 111.

— **Ezer éves ujság.** Tulságosan nagyra vagyunk az európai ujságírás régiségével. Hogyne, hiszen legalább kétszáz éves mult van az itteni zsurnálsztika mögött. „Kétszáz év” — mondjuk büszkén — nem kis idő s a német és angol ujságok közül egyik-másik bizony már a 18-ik században kezdte meg a szennázóki hajhászását. Hamarjában nem jut eszünkbe a legöregebb európai hirlap címe, de annyi bizonyos, hogy a Münchener Augsburger Zeitung és a Berliner Vossische Zeitung már „nagy riportokat” irtak a híres Fredericus rex hadjáratairól. Büszkélkedő kedvűnk — már ami az európai ujságírást illeti — most aztán, alaposan lehűti egy nankingi hiradás. Nem kevesebbről van szó benne, mint arról, hogy a mult hetekben ünnepelte a Nankingban megjelenő Kiung-Koo című ujság 1025-ik évfolyamát. Szó, ami szó: ennél régebbi hirlap aztán már nincs a kerék földön sehol sem. A hiradás szerint a Kiung-Koo-t Krisztus után 900-ban alapították s azóta napjainkig szakadatlanul megjelenik. Eleinte kéthetenként jelent meg, míg végül az idők folyamán napilappá alakult át. Kezdetből fogva hírek közlésével foglalkozott, de úgy látszik, politizál is — még pedig ellenzéki szellemben — mert amint a lapról szóló forrásunk megjegyzi: „Idáig körülbelül 150 szerkesztője volt a Kiung-Koo-nak, akik közül tizenhárom a különböző császárok oktalán és hamis hírek terjesztése miatt lefejeztettek”. A hiradás nem szól azokról a munkatársakról, akik más kisebb-nagyobb büntetéssel uszták meg az „oktalán és hamis hírek” közlését. Annyi szent, hogy az ujságírás a régebbi időkben Kínában sem tartozott a legrózsásabb foglalkozások közé.

— **Felkérem a „Penzio Csendes-ia”** volt szereplőit, hogy folyó hó 18-án vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Beltéri kath. körbe fáradni sziveskedjenek.

— **A Női Mária Kongregáció** folyó hó 19-én, hétfőn délután fél 6 órakor gyűlést tart, amelyre a kongregantistákat ezennel meghívjuk. Előjáróság.

— **Öt évre ítelték a párisi fegyvercsalót.** Párisból jelentik: A párisi törvényszék közet két heti tárgyalás után meghozta ítéletét Collin párisi ügynök ismeretes családi ügyében, ki több milliós összeggel megkárosította Jugoszláviát. Az ügynök 500.000 Mauser fegyvert kínált Gavrilovics megbízottjának megvételre és azt állította,

hogy a fegyverek a Constanzában horgonyzó Wrangel flotta egyik egységén vannak elraktározva. Kiderült, hogy a fegyverek nem léteznek és Gavrilovics, aki egy több millió frankról szóló csekket adott át Collinnak, egy agyafurt szélhámosnak esett áldozatul. A párisi törvényszék Collin öt évi fegyházra és háromezer frank pénzbüntetésre, Moulin nevű büntársát másfél évi fegyházra és ezer frank pénzbüntetésre, Bousquirt hat hónapi fegyházra és ötszáz frank pénzbüntetésre ítélte.

(x) **Kokszot és köszönet** kályhafűtéshez csakis *Krajačević* fátelépén vásároljon. Telefon 165.

— **Tizenöt éves leány, aki megszökött a szereimesével.** Beogradból jelentik: Beogradban majdnem minden hétre esik egyik leányszöktevés. Tegnap egy újabb leányeltűnést jelentettek a beogradi rendőrségen. Markovics Szaveta beogradi lakos megjelent a rendőrségen és bejelentette Jovánka nevű tizenöt éves leányának eltűnését. Az anya elbeszélése szerint Jovánka tegnap bevásárlás ürügye alatt a városba küldte őt és távollétét arra használta fel, hogy elkészüljön a szökésre. Ruhanevelő és értéktárgyait magával vitte és a szekrényeket a szó szoros értelmében kifosztotta. Amikor az anya egy órai távollét után visszatért a lakásba, már csak hült helyét találta tizenöt éves leányának. Atkutatta a szekrényeket és az egyikben egy levelet talált a következő tartalommal: — A vizontlátásra mama. Ne keress, mert az ugysis hiába való fáradozás. Egy napon önként visszatérek. Csókolom a kezeit Jovánka. A szerencsétlen anya közölte a rendőrtisztviselővel: az a gyanuja, hogy leányát egy Zsokia nevű banktisztviselő a Francia-Szerb bank beogradi fiókjának cégjegyzője szöktette meg. A rendőrség Zsokiát nem is találta meg és valószínűnek tartják, hogy ő szöktette meg a szép Jovánkát, akinek hónapok óta hevesen udvarolt. A rendőrség megindította a nyomozást a szökevény leány felkutatására.

— **Pályázat a vágóhid kijavítására.** A novisadi vágóhid és az ott elhelyezett városi jéggyár gépei minduntalan felmondják a szolgálatot. A városi mérnöki hivatal ezért azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy eszközöltessen nagyarányu javításokat, mert csak így lehet biztosítani a jéggyár zavartalan üzemét. A városi tanács most néhány hazai és külföldi gyárat fel fog szőlítani, hogy adjanak be pályázatot a gépek javítása ügyében.

(x) **Lisics új fátelépén** 1 köbméter deszka 500 dinárért vagy 4 méteres, sukos deszka darabonként 14—18 dinárig szerezhető be. Telefon 306.

Verekedés az Orjuna plakátja miatt

Még 1923. június 28-án történt Tovarisevön, hogy Bugarszk: Szlávko, Radojesin Samojla és Radojesin Toma tovarisevói parasztok az utcán megtámadták Borgyoski Milorad tovarisevői tanitót és megverték. Bugarszkiek azért támadták Borgyoskíra, mert tüntetőleg letépte az Orjuna plakátjait, amelyen felhívták a lakosságot, hogy vegyen részt az Orjuna novisadi gyűlésén. Borgyoski becsületsértés miatt feljelentést tett támadói ellen a palánkai törvényszéknél, ezek viszont Borgyoski ellen tettek feljelentést azon a címen, hogy revolveréből reájuk lőtt, de egyiküket sem találta el.

A palánkai járásbíróság 1924. május 24-én tárgyalta ezt az ügyet és Bugarszki Szlávkot, Radojesin Szamojlat meg Radojesin Tomát 800 dinár pénzbüntetésre, Borgyoski tanitót pedig 1000 dinár pénzbüntetésre ítélte. A felek nem nyugodtak meg az ítéletben, hanem felebbeltek a novisadi törvényszékhez, amely Radojesin Szamojlot bizonyítékok híján felmentette, Bugarszki és Radojesin Toma ügyében jóváhagyta az elsőfokú ítéletet, de annak végrehajtását felfüggesztette, mert Borgyoski provokálólág viselkedett, Borgyoskit pedig felmentette.

Német—

**az ismeretlen francia katona
Szenzációs felfedezés az ismeretlen
katona sírjában**

Tragikomikusan furcsa eseten mulat most a párisi sajtó. A véletlen ugyanis kiderítette, hogy a párisi névtelen katona sírjában — egy német katona nyugszik. Annak idején a francia központi temetőből hozták át egy ismeretlen katonahullát és ezt óriási ünneplésséggel eltemették az Arc de Triomphe tövében. Az ünnepélyen beszélték Poincaré, Millerand, Foch generális és a francia katonai és polgári nagyságok közül sokan. Azóta örökmécses ég a síron és a francia anyák friss virágot tesznek a hideg kövekre. A napokban a párisi központi temetőben egy exhumálásokat végző bizottság egy eddig francia katonának tartott sírban német egyenruha foszlányokat talált. Ebből megállapították, hogy a sírban egy ismeretlen német katona nyugszik. Ez a felfedezés arra indította a bizottságot, hogy megvizsgálja azt a sírhelyet is, ahonnan az ismeretlen katonát szedték ki. Alapossabb kutatás után óriási meglepetésre egy német sisakot találtak a sírűregben, a sisak mellett pedig egy jegyzőkönyvet, amelyben még olvasható betűkkel áll: Schulze Agoston a pomerániai 23. gyalogezred közlegénye. A bizottság tapasztalatáról jelentést tett a hadügyminiszteriumnak is, megtudták a lapok is és most hasábos cikkekben foglalkoznak a dologgal. Most az a fogas kérdés, kiemeljék-e a díshelyről a névtelen francia katonát, aki nem is francia hanem német és helyezzenek-e el ott egy igazi francia katonát, vagy pedig borítsák feledésbe az egész dolgot. A furcsa eset, amely egyébként jellemző a francia felületességre, — nagy feltűnést keltett.

Színház

A Nemzeti Színház műsora. A jövő héten majd minden este operett előadások lesznek a színházban. Csütörtökön a Bajadért, szombaton a Szép Helénát, vasárnap este pedig Madame Pompadourt adják. Pénteken Shaw Pygmalionját ujjítják fel, vasárnap délután opera előadás lesz: A sevillai borbély kerül előadásra.

A Nibelungen II. részét holnap kezdi játszani Apolló.

Sport

Ma játszik a magyar válogatott-csapat az olaszokkal. A magyar csapat mégis komplett összeállításban fog kiállni mert Orth annyira helyre jött, hogy játszani tud.

A jugoszláv válogatott is ma játszik Stájerország ellen. Dasovics szövetségi kapitány, (Zinaja csak az alszövetség kapitánya) a következő csapatot állította a stájerok ellen: Friedrich (HASK), — Ivkovic (Jugoszlávia), Vrbancics (Gradj.), — Krizs (HASK), Rupec (Gradj.) Hitrec (Gradj.) — Babics (Gradj.), Zinaja (HASK), Bonacics (Concordia), Petkovics (Jug.), Pavelics (Gr.). A stájer szövetség a Grazer AC és a Sturm csapatából jelölte ki válogatottjait.

Az IFC Nürnberg Budapesten. Budapestről jelentik: Az MTK szerződést kötött a német bajnoksáppal, a minap súlyos vereséget szenvedett Nürnberggel egy budapesti revánsmérkőzésre vonatkozólag. Az MTK biztosított is kapott erre s így a revánsmérkőzést május hónapban fogják megtartani.

Az olasz válogatott csapat mai szereplése elé különösen nálunk Jugoszláviában tekintenek nagy érdeklődéssel. Két hét múlva ugyanis az SHS királyság válogatottja kerül össze az olaszokkal, Rómában és a mai magyar-olasz mérkőzés eredményétől kiindulva érdekes következtetéseket lehet levonni.

Mozi

Niebelungok I. rész. Ma kerül az Apollóba utoljára színre (3, fél 5, fél 7 és 9 órakor), a Niebelungok című hatalmas filmkolosszus első része, amelyre különösen felhívjuk a közönség figyelmét, mert ennél szebb film soha Novisadon színre nem került.

A csata. A budapesti Royal mozgó és a Mozgókép Otthonban most mutatnak be egy szenzációsan szép filmet, Claude Farrère világhírű „La bataille” című regényének alapján készült látványos és amellét érdekesítő filmet mutat be, amely A csata címmel került színre. Egyidejűleg a pesti bemutatóval az Odeon is bemutatja ezt a tüneményesen szép filmet, amely ma vasárnap és hétfőn (3, 5, 7, 9 órakor) kerül színre. Az orosz-japán háború legnagyobb tengeri ütközeteit bemutató filmben Sessna Hayakova, a világhírű japán művész játsza a főszerepet.

Közgazdaság

A Radovánovics Szevan cég kényszeregyezési ajánlata. A novisadi törvényszék Radovánovics Szevan kérelmére helyt adott a csődönkívüli kényszeregyezésnek. A cég tömeggondnokául dr. Csirics Milán novisadi ügyvédet nevezte ki a törvényszék. Radovánovics üzleti könyvei szerint a passzívák 2,835.398,73, az aktívák pedig 4,579.233 dinárt tesznek ki. Radovánovics 100 százalékos kiegyezést ajánl fel hitelezőinek, amelyet hat részletben fizetne ki. Az első részlet 6 hónap múlva, a második részlet 8, a harmadik részlet 9, a negyedik részlet 12, az ötödik részlet 15 és a hatodik részlet 18 hónap múlva fizetendő, a kiegyezés jogerőssé válásának napjától kezdve. A törvényszék felszólította az összes hitelezőket, hogy követeléseiket 1925. február 11-ig jelentsék be és a tárgyalásokra hozzák magukkal a követeléseiket igazoló eredeti iratokat. A tárgyalás 1925. február 14-én lesz.

A Petrovics és társai cég fizetési képtelensége. A Petrovics és társai cég aktívái 4,700.000, passzívái pedig 7,300.000 dinár. A cég 30 százalékos kiegyezést ajánlott hitelezőinek.

Tőzsde

Zürich, január 17. Beograd 8:45, (este 8:65) Newyork 519—, London 2485—, Páris 2780, Miláno 21:80, Prága 15:55, Bécs 000725, Budapest 00071—, Szófia 3:77, Bukarest 2:50, Szaloniki 9:35, Berlin 123:50, Brüsszel 25:90, Amsterdam 209:50, Athen —.

Beograd, jan. 17. Páris 338-351, London 301—, Miláno 259—, Newyork 62—, Genf 1185—, Prága 184:50, Bécs 00883, Budapest 0088, Bukarest 33—, Szaloniki 118—, Amsterdam 25:30, Berlin 14:675, Szófia —.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 17

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kótés 430—440 (400 mm).

Rozs: bánati 71 kg-os 2 százalékos Szentá paritás kótés 400 (100 mm).

Tengeri bácskai februárra kótés 200 (600 mm), bácskai februárra 100 százalékos kassza kótés 200 (150 mm), szerémi kótés 200 (2000 mm).

Buzaliszti bácskai nullás kombinált kótés 630 (150 mm), nullás gg Kelebia paritás elvámolva kótés 660 (150 q).

Buzakorpa Beograd paritás (jutaszákban kótés 175 (500 mm).

Irányzat: szilárd.

Hétfőn és kedden a tőzsde szünetel.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Nagy álarcos bál

I. hó 18-án vasárnap este KACÁNSKI N.-nál.

Minden méretű és minőségű
SZÖNVEGEC
gazdagon felszerelt raktára:
Hemier Péter Utódainál, Novisad.

Nyílt-tér Uj csemegekereskedés Novisadon

Tisztelettel értesitem Novisad nagy-
érdemű közönségét, hogy az Örmény-
templom épületében (Kraija Alexandra
ulica 15.) a mai napon megnyitottam
csemege- és élelmiszerkereskedésemet,
amelynek kellemes és kényelmes
ozsonnázója

a nap bármely órájában a nagyérdemű
közönség rendelkezésére áll. A legkitű-
nőbb minőségű kolbász- és füstöltárak,
vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-
gyümölcs a legelőnyösebb napi áron.
Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kitűnő
tisztelettel

Nemes Károly

Elveszett

egy **Obersohn Maria** névre szóló
magyar utlevél, a becsületes megtaláló
kéretik, hogy azt *Wiegenfeld Jenő* cég-
hez leadni sziveskedjék.

E rovatban közlöttekért nem vállal fele-
lősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések.

DARÁNYI TELEPEN ujonnan épült ház el-
adó. Lakás azonnal átvehető. Bővebbet
Petőfi u. 73. Ugyanott egy butorozott szoba
kiadó. 182-1-2

VESZEK és **ELADOK** használt butorokat és
regi ágýtollakat. Cim: Pirosi u. 7. 1-2

BÁTORIJEVA ul. 37. három szobás lakás
azonnal átvehető, mellékhelyiségekkel.
Bővebbet ugyanott. 121

BUTOROZOTT SZOBA kiadó. Bővebbet
Ábrahám-könyvkereskedésben. 128-0

3 SZOBA, KONYHA és megfelelő mellék-
helyiségekből álló lakás ujonnan épült
házban kiadó. Cim a kiadóban. 1-3

HOVÁ SZALADSZ!!

Szaladok (8826-2-30)
FELLNER ZSIGÁHOZ
Novisad, Jermenska ulica 3., hol leg-
jobb minőségű saját gyártmányu pa-
pirzacskót és csomagolópapírost leg-
olcsóbban kaphatom.

Gyakornokot

jó kézírással, német és szerb nyelv-
ismerettel felveszünk.

Stolz Henrik Fiai,
112 Novisad, Temerini u. 3. 1-3

**Modern
villany lámpa-
ernyőket**
készít

özv. Dosztálné (Huck)
NOVISAD
Futaki utca 30. szám.

Borkimérés.

Saját termésű jó minőségű fehér
és siller szerémi boraimat literenkint
12 dinárért kimérem.

Pálinkás Imréné, Epres utca 22.
131-1-2

FOJT katapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (voit Andrássy u.) 9.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motor-
javítást. — Uj szalmarázó, törekrázó
tengelyek és fémcsapágyak ugy
nyers, mint megmunkált állapotban
való elkészítését a legjutányo-
sabb árban.

3—4 szobából álló, azonnal beköltözhető

családi házat

a belterületen
vagy építkezésre alkalmas
telket vennék

Ajánlatokat Poštanski fah 123. szám
alá kérek.

Egy kétszobás lakás

Darányi-telepen, a fővonalon azonnal
kiadó.

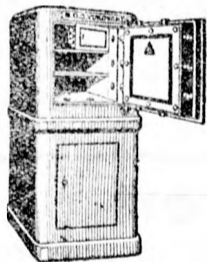
Cim: Schmolka hirdetőirodában,
Novisad, Futoski p. 2.

Bódé eladó

a legforgalmasabb helyen, trafiknak
igen alkalmas. Kemény anyagból
készítve. Közlebbit:

„Progress“ hirdetőiroda Novisad
109 „Apolló“ udvar. 1-3

Legújabb szab. találmány! Hiváló ujdonság!

**E.O.B. Beton-
pénzszekrény-
gyár R. T.**

VUKOVAR
Táviratcim: Bob
Vukovar. — Int.
Telef. 56.

GYÁRT és
SZALLIT min-
denféle
**Acélbetonszek-
rényt,**
Raktárszekrényt,
Tresorajtókat st.

a legjobb és legszolidabb kivitelben.
Vezérképviselet és egyedárusítás
Jugoslávia részére:

GOLDSTEIN ÁRMİN

ügynöki és bizományi iroda
VUKOVÁR. Képviselet és bizo-
mányi raktár: **Krausz Ede** bu-
torkereskedő Novisad. — **REKA** üg-
ynöki iroda Novi Vrba.

Feltétlen tűzbiztos! Teljesen betörésbiztos

Zongorák

és
Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-
Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hang-
szerekben, gramofonok s gram-
fon-lemezekben, ugyszintén bel-
és külföldi quinttiszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSSOHT ÉS HANGOLÁSSOHT ELVÁLLAL

Két, esetleg három szobás irodahelyiséget

lehetőleg a beltéren keresek. Cim:
„Schmolka“ hirdetőirodában,
Novisad, Futoski p. 2.
126-1-2

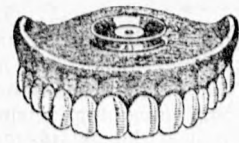
ÉRTESETÉS!

Értesitem a n. é. építőközönséget,
hogy társamtól, Turanski Istvántól el-
váltam és vállalatomat a jövőben magam
vezetem. Kérem a n. é. építőközönség
további pártfogását, maradok tisztelettel

Peikert Károly

építési vállalkozó, Gyure Brankovičeva
91 (Bodza) u. 6. Saját ház. 1-3

SOKOLOVA-ZUKOVSKA

FOGORVOS
Rendel:
8-12 és 6-7
Futoski 6.

KÖSŐ

és darált kőso, vagon és kisebb té-
telekben kapható. Gyors és pontos
kiszolgálás. Ugyszintén raktáron tar-
tom a legjobb falusi lisztet stb.

Gausz János sómalma

Novisad, Futoski put 66. - Tel. 534.
10 20-1-12

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-tól feljebb

„ ebédli „ divatos 12.000.- „ „

„ konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- „ „

Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári BERNAT PESING
MITROVICA NOVI SAD
Planička u. 9—11. sz. Željeznička utca 105—107.

REDŐNYÖK

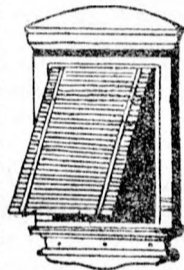
minden nemben, ugymint

ACÉL

Fiók: Beograd, Dositijeva ul. 51.

„ESSLINGEN“-féle FA
ZSALUABLAK és VÁSZON

továbbá az összes mű- és épületlakatosárak, valamint
TEHERFELVONÓK gyártása

Bernold Szilveszter, Novi Sad

Alap. 1885. A gázgyárral szemben. Telef. 234.

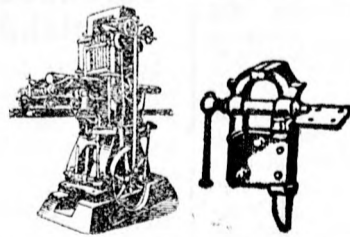
Lichtschein Márton és Tsai

Mezőgazdasági és malmászati gépek. — Motorok. — Szerszámok és
szerszámgépek. — Vízvezetési és fürdőberendezési cikkek. — Ipari és mű-
szaki szükségleti anyagok.

Központ: **NOVISAD** Fiókhely: **Futoski put 6.**
Kr. Alexandra u. 17. Tel. 128. Tel. 296.

Sürgőnycim: LICHTSCHEIN NOVISAD.

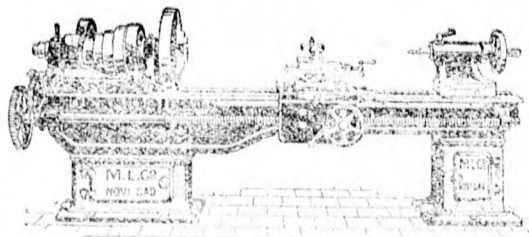
Permetezőgépek
Lehajlítógépek
Hengerítőgépek
Körvágóollók
Lemezollók

Esztergapadok
Furógépek
Marógépek
Gyalugépek
stb.

Eredeti KIRCHNER-féle FAMEGMUNKÁLÓ-GÉPEK.

Szallagfűrészek. — Egyengető és vastagsággyaluk. — Hosszlyukfűrőgépek.
Fagyapottgépek stb.

Kéziszerszámok. — Satuk. — Üllők.

Teljes kovács-, lakatos-, bádogos-, szerelő-, asztalos- és
bognárműhely berendezések.

Szivattyúk, csövek, mérőeszközök, csavarárak

Eredeti „STOCK“ furók és dörzsárak.